

Serdar Korucu: 100 yıl önce Tel Abyad'da ne yaşandı?

Posted on 08/07/2015

Suriye'de Rakka vilayetine bağlı Tel Abyad'ın, Ankara'nın gündemine gelişi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 11 Haziran'daki sözleriyle oldu. Erdoğan, "Tel Abyad'da Arapları ve Türkmenleri uçaklarla vuran Batı, onların yerine terör örgütü PYD ve PKK'yı yerleştiriyor. Buna biz nasıl olumlu bakabiliriz?" diyerek Kürt güçleri YPG/YPJ'nin IŞİD'e karşı başlattıkları operasyonu "Batı'nın planı" olarak gördüğünü ortaya koydu.

İki gün sonra Azerbaycan dönüşü yaptığı açıklamada da Cumhurbaşkanı Erdoğan tepkisini "Bölgeden 15 bin Arap ve Türkmen Türkiye tarafına geçti, boşalan yerlere PYD ve PKK yerleştiriliyor. Bu pek hayra alamet değil" diyerek sürdürdü. Ankara tarafından "etnik temizlik" yapıldığı da öne sürülürken Kürt güçler bu iddiayı reddetti. Tartışmalar devam ederken, 16 Haziran'da IŞİD bölgeden çıkartıldı, sınırdaki bayrağı indirildi.

IŞİD ile Kürt güçleri arasındaki çatışma sürecinde Türkiye'nin gündemine gelen Tel Abyad, 100 yıl önce Bağdat Demiryolları'nın ikiye böldüğü yerleşim yerlerinden biriydi. Mürşitpınar / Kobani / Ayn El Arap, Ceylanpınar / Serekaniye / Rasulayn ya da Nusaybin / Qamişlo gibi. Bu sınır hattının bir başka özelliği ise 100 yıl önce diğer demiryolu hattındaki tüm bölgeler gibi soykırım merkezlerinden biri olması...

"TECAVÜZ EDİLMİŞ KADIN CESETLERİYLE DOLU"

Raymond Kevorkian'ın "Ermeni Soykırımı" kitabında da yer alan tanıklığa göre, Alman mühendis M. Graif, Halep'te öğretmenlik yapan Dr. Niepage'ye bölgeyi "Tel Abyad'a ve

Resulayn'a giden demiryolu hattının tamamı tecavüz edilmiş çıplak kadın cesetleriyle doluydu" diye anlatıyordu.

Ermeniler tehcir edilirken bu hat üzerinde doğan çocuklar da vardı. Bazıları bölgedeki Müslüman aileler tarafından alınıyordu. Alman İmparatorluğu'nun Halep Konsolosu Walter Rössler, 17 Temmuz 1915'te, Alman İmparatorluğu Başbakanı Bethmann Hollweg'e yazdığı raporunda Tel Abyad'da da bu sürecin yaşadığını belirtiyordu: "Çok sayıda kadın yolda doğurdu ve pek çoğu onlara refakat etekte olan görevlilerin zalim davranışı altında acılar çekti. Doğan çocuklarla birlikte diğer küçük çocuklar da her yerden gelen haberlere göre yolda bırakıldılar. Tel Abyad'ın doğusundaki çölde seçkin bir Müslüman terkedilmiş iki çocuğu yanına aldı ve onları kurtardı, bu yüzden başının büyük bir derde girme olasılığına rağmen."

YAŞAYABİLSİN DİYE YABANCILARA VERİLEN ERMENİ ÇOCUKLAR

Çocuklarının hayatta kalabilmesi için her yolu deneyen aileler, bazen onları yabancılara vermek zorunda kalıyordu. Konsolos Rössler, 27 Temmuz 1915'te yazdığı raporunda bu durumu Tel Abyad'da oturan İsviçreli bir çifte dayandırarak anlatıyordu: "Tel Abyad'da Ermeniler 8-12 yaş arasında olan kız çocuklarını önce 2 Mecidiye, daha sonra bir Mecidiye ve hatta daha da az bir paraya satıyorlarmış ya da para almadan veriyorlarmış. Anlaşılan onları çölde bekleyen iklimden ve Bedevilere bağlı yazgılarından korumak istemişler. Tel Abyad köyüne koşup gelen Türkler oradaki sürgün insanların çocukları için sürekli pazarlık yapıyorlarmış. Güvenilir adamım bana alıcıların isimlerini verdi"

Alman İmparatorluğu'nun İskenderun'daki konsolosluk görevlisi W. Lechnig'in Halep'ten 20 Ekim 1915'te yazdığı, Tel Abyad'daki gözlemlerini anlattığı rapor ise bölgedeki Ermenilerin neler yaşadığını ortaya koyuyordu: "İnsanlar çıplak toprağın üzerinde yatmaktalar, üzerlerinde örtecek bir şeyleri bulunmamakta. Yolda eşyaları ellerinden zorla alınmış.

Birçoğu yarı çıplak, giysilerini bir parça ekmek için satmışlar çünkü. Büyük bölümü sadece paçavralarla sarılı ve yalınayak”

“SADECE YAŞLI KADINLAR VE ÇOCUKLAR VAR”

W. Lechnig kampın 5 bin kişiye kadar ulaşabildiğini söyledikten sonra ziyareti sırasında bin kişinin bulunduğunu ifade ediyor ve ekliyordu: “Sadece yaşlı kadınlar ve çocuklardan ibaretler. Edindiğim bilgilere göre, erkekler ve 11 yaşından büyük erkek çocukları gruplardan ayrılmış ve başka bir yere götürülmüş ama büyük bir ihtimalle öldürülmüşler, genç kadınlar ve 13-14 yaşından büyük kız çocuklar ya ırzlarına geçilmiş ve öldürülmüş ya da refakatçi askerler ve Kürtler tarafından birilerine satılmış ya da hediye edilmiş”

“KAMPTA HER GÜN 25-30 KİŞİ ÖLÜYOR”

Alman konsolosluk görevlisi, bölgede salgın olmasa da toplu ölümlerin yaşandığını belirtiyordu: “Mezarcının ifadesine göre, halsizlik, açlık ve ishalden günde 25-30 kişi ölmekte, bu rakam bazen 40’a çıkmakta. Ölülerini gömmek için, kampın merkezinden yaklaşık 100 metre uzağa kazılmış toplu mezarlar kullanılıyor”

Resulayn ile Tel Abyad arasındaki demiryolu hattı inşaatında haftalarca görev yapan ve Konsolos Röessler tarafından güvenilir bulunan Mühendis Bastendorff’un 18 Aralık 1915’te kaleme aldığı dosyasındaysa soykırım sürecinde tehcir edilen Ermeni kabilelerin sayısının arttığı görülüyordu: “Eylül ayında Tel Abyad’a geldim. Bu şehirde demiryolunu korumakla görevli askerler demiryolu çevresine yerleşmiş bütün Ermenileri katletmiş ve soymuşlardı. Benim oraya ulaşmamdan kısa bir süre önce Amasya taraflarından gelen yaklaşık 3000 kişilik kadın ve çocuklardan oluşan kabileyi Kaymakam demiryolunun yakınlarındaki bir hana yerleştirmişti. 4-5 aydır yolda bulunan bu insanlar, açlıktan, ishalden ve tifüsten perişan

haldeydiler. Kaymakam bunlara ne ekmek ne su verdi.”

Mühendis Bastendorff bölgede tifüs dalgasının başlamasına da şahit oluyordu: “Beklenildiği gibi tifüs dalgası demiryolu çalışanlarına da sıçradı ve Demiryolu Müdürlüğü’nün şikayeti üzerine bu han tahliye edildi”

Bastendorff’un Göçmenler Müdürü Şükrü Bey’e dayandırdığı bir ifadeyse adeta yaşananın arkasındaki iradeyi yansıtıyordu: “Son çözüm Ermeni ırkının ortadan kaldırılmasındadır. Ermenilerle Müslümanlar arasında öteden beri var olan çatışmalar artık son aşamasına ulaşmıştır. Zayıf olan ortadan yok olacaktır.”

Kaynak: Radikal.com.tr